

Programma “Bach en de Duitse barok school”

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Concerto a-Moll (nach A. Vivaldi, op. 3 Nr. 8), BWV 593 11'

- Allegro
- Adagio
- Allegro

Matthias Weckmann (1621-1674)

Magnificat II toni 7'

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

"Sei gegrüßet, Jesu gütig" BWV 768 21'

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Praeludium g-moll, BuxWV 163 8'

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Praeludium & Fuga D moll, BWV 539 '7

Uitleg

Dit concert verkent het rijke tapijt van de Duitse barokschoon en belicht de werken van Johann Sebastian Bach en zijn voorgangers, Matthias Weckmann en Dietrich Buxtehude.

Johann Sebastian Bach's Concerto a-Moll (nach A. Vivaldi, op. 3 Nr. 8), BWV 593, toont zijn diepe bewondering voor Antonio Vivaldi. Door Vivaldi's Concerto in a mineur voor twee violen te transcriberen voor het orgel, eerde Bach niet alleen de Italiaanse meester, maar bracht hij ook zijn eigen unieke stijl in het werk. De transcriptie behoudt het energieke en virtuoze karakter van Vivaldi's origineel, terwijl het ook Bach's ingewikkelde contrapuntale stijl tentoonstelt. Dit concerto bestaat uit drie delen: het levendige Allegro, het contemplatieve Adagio, en het geestdriftige afsluitende Allegro.

Matthias Weckmann, een vooraanstaand figuur van de Noord-Duitse orgelschoon, componeerde zijn Magnificat II, ofwel de Lofzang van Maria, op basis van de oude bekende melodie. Dit stuk illustreert het rijke weefsel van polyfone texturen en het expressieve potentieel van het barokorgel, met zijn uitgebreide ornamentatie en fantasierijke variaties. Weckmann's muziek weerspiegelt zijn opleiding bij Heinrich Schütz en zijn blootstelling aan de Italiaanse stijl tijdens zijn studies in Dresden en Hamburg, waardoor zijn werk een essentiële schakel vormt in de ontwikkeling van de Duitse barokmuziek.

Bach's koraalpartita "Sei gegrüßet, Jesu gütig" BWV 768 is een monumentale reeks variaties op een traditionele hymne. Elke variatie verkent verschillende aspecten van de melodie en harmonisatie van de hymne, en toont Bach's buitengewone vindingrijkheid en diepe spirituele expressie. Het stuk beweegt door een reeks contrasterende stemmingen en texturen, van sereen en meditatief tot krachtig en jubelend, wat de veelzijdige aard van Bach's muzikale

genialiteit weerspiegelt. Dit uitgebreide werk demonstreert Bach's vermogen om diepe emotionele diepgang te creëren door middel van ingewikkelde muzikale architectuur.

Dietrich Buxtehude, een van de meest invloedrijke componisten van de Noord-Duitse orgeltraditie, had een grote invloed op de jonge J.S. Bach. Het Praeludium g-moll, BuxWV 163 is een uitstekend voorbeeld van Buxtehude's vrije en expressieve stijl, waarin improvisatoire secties worden vermengd met ingewikkeld fugatisch schrijven. Het stuk vangt de dramatische en retorische kwaliteiten die typerend zijn voor de *stylus fantasticus*, een stijl die Buxtehude meesterde en die een blijvende indruk naliet op latere generaties componisten. Dit werk illustreert de grootsheid en vindingrijkheid die kenmerkend zijn voor Buxtehude's composities.

Ten slotte is Bach's Praeludium & Fuga D moll, BWV 539 een krachtig en beknopt voorbeeld van zijn rijpe orgelstijl. Het preludium is geschreven in een vrije, bijna clavecimbel-achtige stijl, terwijl de fuga een transcriptie is van de fuga in Bach's eerste vioolsonate. Dit stuk is een getuigenis van Bach's vermogen om structurele strengheid te combineren met expressieve diepgang, en creëert muziek die zowel intellectueel stimulerend als emotioneel aangrijpend is.